

La Humanitat

Any II : Núm. 256.
Barcelona, dilluns, 5 de setembre de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. i Telèfon 2446 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 i Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

UNES MANIFESTACIONS DEL SR. MACIÀ

L'ESDEVENIDOR DE CATALUNYA AUTONOMA

El periodista francès Paul Guitard, publica, al diari de París, "Le Petit Journal", un interviu celebrat amb el President de la Generalitat de Catalunya, senyor Francesc Macià, el qual li ha dit:

—Es fals creure que el règim nou que s'ha donat el nostre poble es-tigui en perill. Sens dubte, ara vivim una època de transició, pertorbada potser perquè aixequem el país sobre idees noves. Però el poble català està tot el darrer nostre, malgrat les seves diferents tendències polítiques. Tingueu en compte que l'Estatut català va estar aprovat pel vuitanta per cent dels electors.

—Però... i els anarquistes?
—Els anarquistes són una minoria, i tots tenen interès a no pertorbar la nostra obra.

—I els atemptats a mà armada?
—Quin és el país que escapa a aquesta mena de fets? Xicagu els co-neix bé, i Berlín, i París, i Londres...

—I les vagues?
—Sempre hi han hagut vagues a Espanya. I n'hi haurà encara des del moment que nosaltres reconeixem el dret sindicalista. Però no em podreu provar que són avui sagnants com abans. En tots els casos, fins ara han durat molt menys que abans. El dret sindical és un fet, solament s'ha d'exercir enquadrat dins la llei.

—I l'atur forçós?
—A Catalunya no és pas gran el nombre dels sense feina. És de totes les regions d'Espanya la que ha estat menys atacada per la crisi. Han estat ja començats els treballs en algunes obres públiques i n'hi ha encara d'altres de previstes. Altrament, també concedim subvencions als obrers en atur forçós i sens dubte, haurém de fer votar noves lleis econòmiques.

—Com concebeu les modificacions a fer a l'antiga Catalunya?
—Penseu que el primer que cal fer és elevar la cultura del poble per mitjà de la instrucció. Cal donar al poble el poder d'elevar-se moralment.

En aquest moment, Ventura Gassol intervé.
—El català — diu — serà la nostra llengua oficial. El castellà, la llengua germana. Això en virtut del dret dels pobles a disposar d'ells mateixos. Em sembla, altrament, que el castellà ens serà molt més perceptible quan haurém après, abans, la llengua viva, maternal.

—Precisament — intervé el senyor Macià — nosaltres hauríem de tenir a Barcelona, no una Generalitat, sinó un Estat autònom. Aquest Estat té ja el seu Parlament, el seu ministeri i el seu President. Caldrà, doncs, parlar de República catalana, igual que a Rússia hom parla de República d'Ukràina.

—I l'Exèrcit?
—Hem de tenir un exèrcit d'ofici. Nosaltres exigim que el reclutament sigui regional. Els voluntaris catalans, que vivin actiu, instruits i units aci, formen, des d'ara, un veritable Exèrcit català, però que s'unirà als exèrcits dels altres Estats i províncies d'Espanya, per tal de defensar el territori federal.

—I la política estrangera?
—Sobre aquest punt, nosaltres lliguem la nostra sort a la de la República Espanyola. Altrament, estem a cobert per al compromís que prendrà el Govern de no declarar la guerra.

—I si altres Estats tinguessin l'autonomia?
—Es natural. Bascònia, Galícia, Castella...

—I Andalusia?
—Andalusia es troba avui rerassagada, però el somni seria, potser, que poguéssim realitzar la Federació Ibèrica, amb la col·laboració de Portugal...

CATALA:

S'apropa el jorn en què la teva terra assolirà el principi dels seus anhels autonòmics. Pensa, català, en la responsabilitat que per a tu s'acosta! Pensa, en la transcendència històrica del gloriós moment que arriba! Vulguis donar a aquest moment tota l'assistència fervorosa del teu entusiasme, i als dies que vénen la serena contribució de la teva capacitat de poble.

A LA FRONTERA, DORMEN

Els generals poden fugir per on vulguin

Aquesta és la veritat. A la frontera dormen, i com que dormint no pot vigilar-se, resulta que, pràcticament, la frontera està abandonada.

Ens referim a la frontera de La Junquera. Hem pogut comprovar, per persones íntimament lligades a aquesta Redacció, que el control de policia a La Junquera és tan debil que pot qualificar-se de nul.

De matinada, sobretot, la policia dorm i els autos entren i surten sense cap mena de dificultat.

I tant és així que, a les quatre del matí d'avui, han pogut penetrar a Espanya, sense que se'ls demanés pasaport ni es fes deturar els vehicles, amb que venien de França, vint-i-tres persones.

Com han entrat aquests poden sortir els que vulguin. A la matinada la policia dorm... i els monàrquics poden fer, a la frontera, el que millor els plagui.

Esperem, però, que qui tingui autoritat i obligació de posar remei a aquesta intolerable decàdia sabrà complir amb el seu deure i fer-lo complir als altres.

Tant més quan, a tres-cents metres, els carrabiners i la Duana, de vella tota a nit, donen un seriós exemple als policies dormilegues.

—Com està això de la casa que regalaven a Royo Villanova?
—Miri, que em sembla que no passarem dels fonaments...

DE LA SANJURJADA

L'abast del moviment a Andalusia i Madrid

El president de la Sala Sènia del Tribunal Suprem, senyor Marian Gómez, ha dit que el moviment insurreccional era molt extens.

El sumari que està instruint a Sevilla el senyor Camarero té ja tres peces de més de quatre-cents folis.

El moviment a Andalusia era molt extens i important.

A Madrid hi ha més d'una centena de processals.

El senyor Gómez creu que durant el mes d'octubre s'haurà liquidat tot aquest afer i hauran tingut lloc les vistes.

SI NO ES CORREGEIXEN, CAL ANIHILAR-LOS INEXORABLEMENT

Sanchez Rivera publica a Heraldo de Madrid el següent article que considerem interessant reproduir:

"La reciente sublevación aristocrático-militar ofrece un alto ejemplo a cuantos no carezcan de las más altas elementales cualidades del psicólogo. Desde hace dos meses ciertos periódicos de la derecha monárquica — y más que ninguno el que fué órgano de la llamada U. P. — venían pronosticando "acontecimientos" que impedirían llegar a aprobarse por el Parlamento la Reforma agraria y el Estatuto de Cataluña y que cambiarían radicalmente la orientación de la política republicana si es que no terminaban con la propia República.

El augurio de esos próximos "sucesos" se hacía con medias palabras, cautelosa y sibilíticamente, pero se expresaba. Muy especialmente del 20 de julio al 10 de agosto los que leemos

entre líneas en la prensa advertían esos tendenciosos y regocijados presagios.

Todos los aristócratas y altos jerarcas del Ejército complicados en el movimiento sedicioso consideraban seguro el éxito del plan. Lo creían así porque, contando con la adhesión manifiesta ó presunta de la mayor parte del generalato y de los jefes militares, estimaban que con lanzarse a la calle unos cuantos generales y coroneles en un determinado día el Ejército entero aceptaría el hecho consumado, como el 13 de septiembre de 1923. Y éste fué su gran error.

Quienes por irresistible vocación consagramos a escudriñar la psicología multitudinaria, tenemos reiteradamente dicho — y sobre ello no cabe discusión, que no sea insensata — que golpes de Estado al estilo del perpetrado por Alfonso XIII y el hombre de la famosa suscripción "voluntaria" no pueden ya repetir-se con éxito por muchas razones, de las que las principales son dos:

Primera. — Porque el pueblo se le pudo engañar una vez — pero no dos — respecto a los verdaderos fines de una dictadura militar, sobre todo aprovechando el insuperable descrédito de la entonces llamada vieja política caciquil.

Segunda. — Porque debido su vida definitiva e irrevocable. República española: no a un pronunciamiento militar, sino a la voluntad nacional expresada en comicios celebrados bajo el régimen monárquico, las clases de tropa y soldados del Ejército no están ya propicios a secundar ambiciones personalísimas y antidemocráticas de varios generales, jefes y oficiales de la milicia, ni siquiera las de toda la oficialidad si a ese trance se llegara, que no se llegaría expulsando de las filas de los Cuerpos armados a conspiradores y desleales.

Estos dos factores del fracaso de la rebelión militar del mes pasado, que

Parlamentàries

Ja fa temps que les senyores que són diputades, callen.

Abans, de tant en tant, s'oïa, a la Cambra, una veu femenina. Però, sobtadament, han enmudat. Ni la senyoreta Campoamor, que té l'oratoría més fàcil, no diu res. No solament no diu res sinó que no acostuma a assistir al Parlament.

Aneu a saber per què deu ésser tot això!

El senyor Palet i Barba està satisfet. En fer el viatge aeri de Madrid a Barcelona ha anat a cinc mil metres d'altària!

El senyor Palet treia la mà per la finestra per tal de fer observacions sobre la densitat de l'atmosfera, la velocitat que portaven, la ganivetada furient del vent... Després, en tocar de peus a terra, el senyor Palet estava contentíssim. Cinc mil metres! Després ho explicarà als amics amb tots els detalls. Allà dalt no hi ha en-ganyos com passa, molt sovint, a la terra!

El Robles ha dit que ell no va contra la República.

Fanjul tampoc no va contra la República.

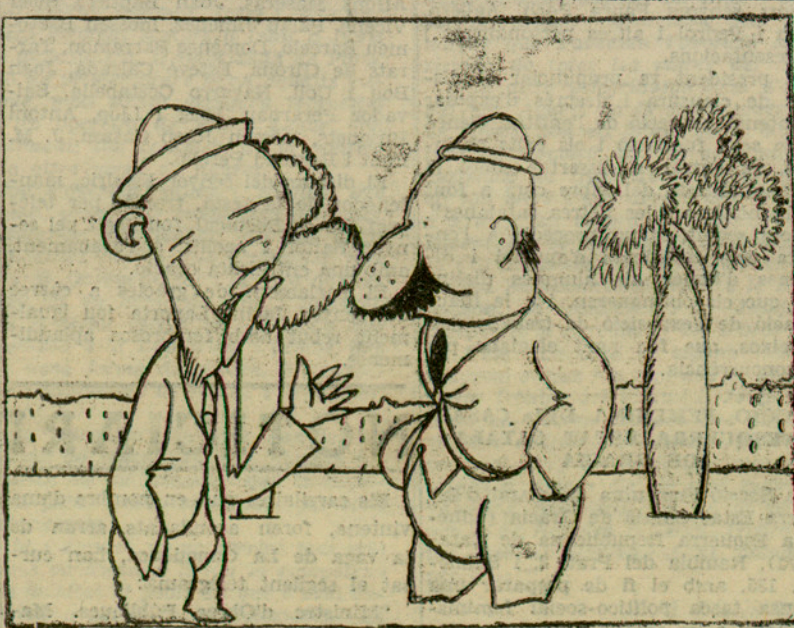
Melquiades és un republicà de tota la vida.

Els agraris, els capellans, els escriptors, tampoc no van contra la República.

Sanjurjo, tampoc! Voleu callar?

Ningú no va contra la República. Però, a ens descuidem!

Doncs, bé: la República ha d'anar contra tots ells i contra tot el que ells representen! O això, o hi tornarem a ésser!

—També Madrid ha presentat el seu Estatut.

—Sí. Deu milions.

(De Bagaria, a "Luz")

El casament de la filla de Mac Donald

Londres. — Dintre poc s'efectuarà la cerimònia nupcial de Miss Joan MacDonald, filla del president del Consell, amb el doctor Alistair MacKinnon. Per tal de beneir la unió vindrà expressament de l'illa de Skye (Buckinghamshire) el reverent Hèctor MacLean, amic particular del nuvi.

La cerimònia se celebrarà a l'església de la Congregació de Wendober, i serà de les més senzilles.

El vestit de la núvia serà de setí blanc, sense adornaments i sobri de línies. Hi hauran quatre nenes d'honor, de set i deu anys, també vestides de blanc. Aquestes nenes són: Joan i Bridget MacDonald, nebodes de la núvia i Andrey i Rosemary Elton.

La decoració de l'església ha estat confiada al jardiner de Chequers, residència del primer ministre, en els jardins del qual es colliran les flors per a adornar l'església.

Han estat trameses més de 400 invitacions per a la cerimònia nupcial i la recepció que se celebrarà després a Crequers.

De política catalana

FRANCTIRADORS, NO!

En Carles Capdevila ha publicat un article en el qual analitza el fet que no comenta, de què Catalunya no és un poble on poden viure grans partits. Les iniciatives particulars són massa actives — diu — i la consciència personal suscita incompatibilitats i discrepàncies que treballen constantment per al fraccionament de les forces del país.

No és aquesta la tònica que havien donat a la política els correligionaris del distingit escriptor, i ell mateix. Recordem com sempre havien defensat la conveniència de grans partits nacionals i no d'una diversitat d'agrupaments. Curaven no tan sols d'organitzar el seu partit, sinó que volien organitzar tot el panorama polític català: un gran partit de dreta, un gran centre i una gran esquerra obrerista.

Totes aquelles divagacions polítiques, aquella lògica perfecta i sistemàtica que volien aplicar al procediment polític, va anar per terra estrepitosament, sorollosament. Poques vegades s'ha vist una tal manca de visió i de sensibilitat polítiques amb la que ells van palejar.

Perquè el sentit, el nervi, la percepció política es té o no es té i no és cosa de lògica ni de tossuderia. Sinó de percebre les realitats vives del medi ambient, i interpretar-les, per a poder dirigir-les amb rectitud cap a l'assoliment del triomf de les idees.

No vol dir això que ara diem, que tinguem nosaltres el desig de deixar de recollir, d'atendre i encara de propugnar per una política governamental a Catalunya en la qual s'hi enrolin els matissos republicans i catalanistes de la nostra terra i personalitats destacades i dignes d'agrupaments menys forts que Esquerra Republicana.

La responsabilitat serà molt grossa per a tots. I la veritat és que no ha finit encara el període reconstructiu dels grans partits catalans. L'estudi d'això ens portaria a llargues consideracions.

En el que si estem conformes és en el que diu Capdevila, després: el que no s'ha de permetre és l'existència de guerrillers discòls, de franchtiradors avantatgistes. Conformes, i estant conformes amb això, ja hem guanyat molt.